ภาษีขั้นต่ำทั่วโลก (GMT): กติกาใหม่ ความท้าทาย และการปรับตัวของอาเซียน

กุมภาพันธ์ 2568 วิจัยกรุงศรี

krungsri Research

เครือ MUFG หนึ่งใน สถาบันการเงินที่ใหญ่ที่สุดของโลก

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร	3
บทนำ	4
ช่องทางการส่งผ่านผลกระทบของอัตราภาษีขั้นต่ำทั่วโลก	7
แนวทางลดผลกระทบของประเทศในอาเซียน	10
มุมมองวิจัยกรุงศรี	13
แหล่งอ้างอิง	14

Subscribe Us

สมัครสมาชิกวิจัยกรุงศรี...

krungsri.research@krungsri.com

คำสงวนสิทธิ์

เนื้อหาและข้อมูลใดๆ ทั้งหมดที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ หากมิได้ระบุไว้เป็นอย่างอื่น ถือเป็นลิขสิทธิ์ของวิจัยกรุงศรี ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการใดๆ เกี่ยวข้องกับเนื้อหา สำเนา หรือดัดแปลงแก่บุคคลอื่นโดยมิได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากวิจัยกรุงศรี รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยอาศัยข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อหรือควรเชื่อว่ามีความน่าเชื่อถือ อย่างไรก็ตาม วิจัยกรุงศรีไม่อาจรับรองความครบถ้วนสมบูรณ์หรือความถูกต้องของข้อมูลดังกล่าว อีกทั้งไม่รับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นทั้งทางตรงหรือทางอ้อมจากการใช้รายงานฉบับนี้หรือเนื้อหาในรายงานฉบับนี้ ข้อมูล ความคิดเห็น และการประมาณการที่ปรากฏในรายงานนี้ถือเป็นความคิดเห็นของวิจัยกรุงศรี ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) และบริษัทในเครือ ความคิดเห็นในรายงานฉบับนี้เป็นไปตามสถานการณ์ปัจจุบัน ณ วันที่มีการเผยแพร่รายงาน วิจัยกรุงศรีขอสงวนสิทธิ์ในการเปลี่ยนแปลงโดยมิต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า

บทสรุปผู้บริหาร

การบังคับใช้อัตราภาษีขั้นต่ำทั่วโลก หรือ Global Minimum Tax (GMT) ในอัตรา 15% จะเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ของการแข่งขันด้านภาษีและกลยุทธ์ส่งเสริมการลงทุนในอาเซียนอย่างมีนัยสำคัญ ทำให้นโยบายจูงใจด้านภาษีต่างๆ (Tax Incentive) สูญเสียประสิทธิภาพในการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม สิทธิประโยชน์ทางภาษีไม่ใช่ปัจจัยหลักเพียงปัจจัยเดียวในการตัดสินใจลงทุน หากแต่ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่แข็งแกร่งของแต่ละประเทศก็มีบทบาทสำคัญ ยิ่งไปกว่านั้น เมื่อกฎเกณฑ์การแข่งขันมีความเป็นธรรมมากขึ้น ประเทศที่ปรับตัวได้เร็วที่สุดจะเป็นผู้ได้เปรียบ นั่นหมายความว่า ประเทศที่สามารถยกระดับปัจจัยพื้นฐานและสร้างความได้เปรียบเชิงโครงสร้างก่อน จะสามารถดึงดูดการลงทุนและเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันในระยะยาว ขณะที่ประเทศที่ยังคงพึ่งพาสิทธิประโยชน์ทางภาษีโดยไม่ปรับตัวหรือปรับตัวช้า อาจเผชิญกับการลดลงของการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ ดังนั้น ประเทศสมาชิกอาเซียนจำเป็นต้องทบทวนโครงสร้างสิทธิประโยชน์ทางภาษี และปรับกลยุทธ์การส่งเสริมการลงทุน เพื่อรักษาขีดความสามารถในการแข่งขันในสภาพแวดล้อมทางภาษีที่เปลี่ยนไป

กฤตพร ศิริใจชิงกุล

นักเศรษฐศาสตร์

krittabhorn.sirichaichingkun@krungsri.com

+662 296 2968

วนิชา ดิเรกอุดมศักดิ์

นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

wanicha.direkudomsak@krungsri.com

+662 296 4734

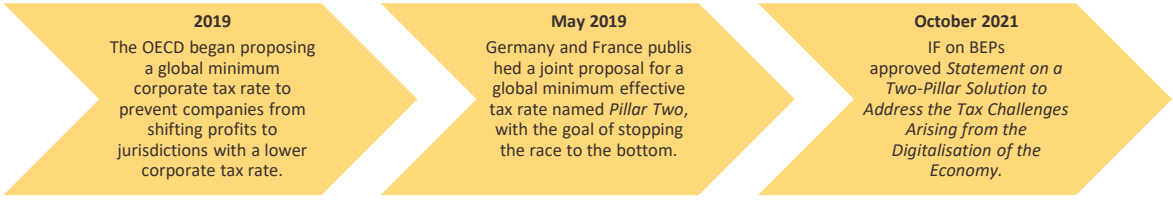
บทนำ

การกำหนดอัตราภาษีขั้นต่ำทั่วโลก (Global Minimum Tax: GMT) เป็นแนวทางการจัดเก็บภาษีกับกลุ่มบรรษัทข้ามชาติ (Multinational Enterprises: MNEs) เพื่อทำให้การเก็บภาษีทั่วโลกเป็นธรรมมากขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อ 1) ป้องกันการเลี่ยงภาษีของกลุ่ม MNEs ที่อาจย้ายกำไรไปยังบริษัทในเครือที่ตั้งอยู่ในประเทศที่มีภาษีต่ำ (Profit Shifting) 2) ลดการดึงดูดการลงทุนของประเทศต่างๆ ผ่านการแข่งขันทางด้านภาษี (Ending the Race to the Bottom) และ 3) เพิ่มรายได้ภาษีให้กับประเทศต่างๆ ทั่วโลก (Increase in Global Tax Revenue)

สำหรับแนวทางการจัดเก็บภาษี GMT ซึ่งเสนอโดยองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic Cooperation and Development: OECD) กำหนดให้ MNEs ที่นิติบุคคลแม่ลำดับสูงสุด (Ultimate Parent Entity: UPE) มีรายได้ในงบการเงินรวม (Consolidated Financial Statements) ไม่น้อยกว่า 750 ล้านยูโร อย่างน้อย 2 ใน 4 รอบระยะเวลาบัญชีก่อนหน้า ต้องเสียภาษีเงินได้ในอัตราภาษีที่แท้จริง (Effective Tax Rate: ETR) ไม่น้อยกว่า 15% ไม่ว่าจะดำเนินกิจการอยู่ในประเทศใดก็ตาม

ภาพที่ 1

มติของเขตเศรษฐกิจที่เข้าร่วมกรอบ IF on BEPs ในการจัดเก็บ GMT

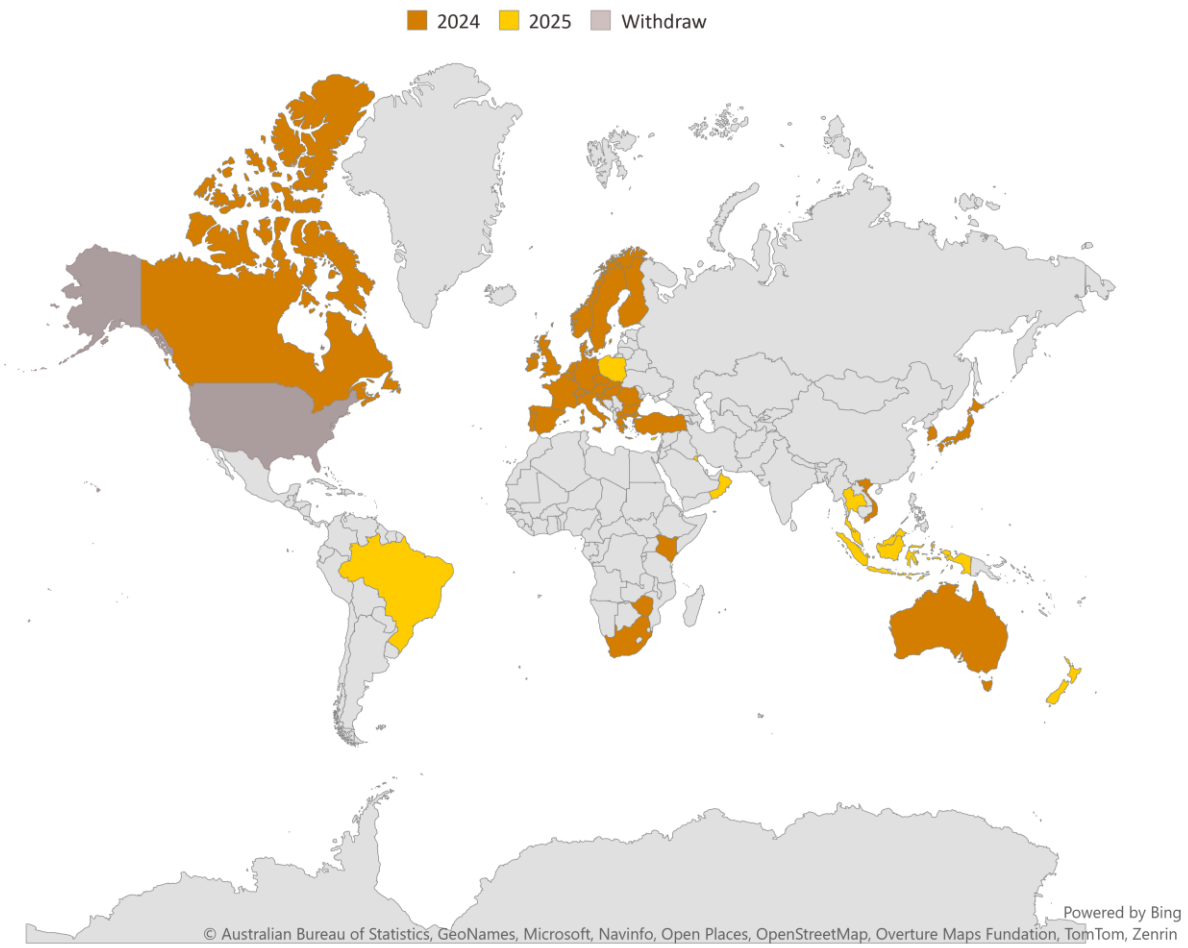

Source: OECD, Krungsri Research

ที่ผ่านมา ประเทศที่เข้าร่วมกรอบความร่วมมือเกี่ยวกับการป้องกันการโยกย้ายฐานภาษีของกลุ่มบริษัทข้ามชาติ (Inclusive Framework on Base Erosion and Profit Shifting: IF on BEPs) ของ OECD ได้เริ่มดำเนินการ GMT แล้ว อาทิ สหภาพยุโรป สหราชอาณาจักร แคนาดา ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ เป็นต้น (ภาพที่ 2) สำหรับอาเซียน มีประเทศสมาชิก 7 ประเทศที่เข้าร่วมกรอบ IF on BEPs โดยปัจจุบัน ประเทศที่เริ่มดำเนินการ GMT แล้ว ได้แก่ เวียดนาม ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย และสิงคโปร์ ในขณะที่บรูไนและฟิลิปปินส์อยู่ระหว่างการเตรียมการ

ภาพที่ 2

ประเทศที่ได้เริ่มดำเนินการ GMT แล้ว[1/]

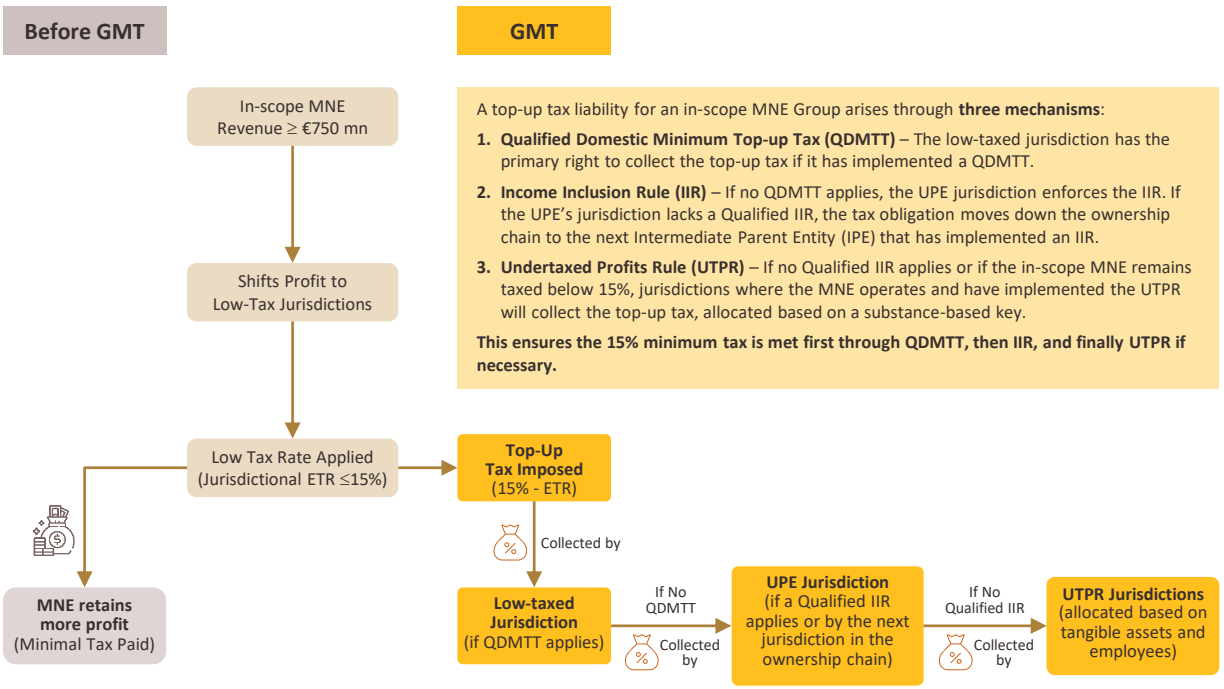
Source: PwC (2025), Krungsri Research

1/ ข้อมูล ณ วันที่ 30 มกราคม 2568

การนำ GMT มาใช้ไม่เพียงส่งผลต่อการจัดการภาษีของกลุ่ม MNEs แต่ยังส่งผลต่อโครงสร้างภาษีระหว่างประเทศอีกด้วย (ภาพที่ 3) โดยผลเชิงบวกของ GMT จะทำให้เกิดการกระจายรายได้ภาษีระหว่างกลุ่มประเทศต่างๆ แต่ขณะเดียวกันอาจส่งผลเชิงลบต่อการดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศของประเทศกำลังพัฒนา **บทความนี้จึงมุ่งเน้นศึกษาและวิเคราะห์ผลกระทบจากการบังคับใช้ GMT ในประเทศอาเซียนที่เริ่มดำเนินการภายในปี 2568 ได้แก่ เวียดนาม ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย และสิงคโปร์ และครอบคลุมไปถึงแนวทางลดผลกระทบจากการบังคับใช้ GMT ที่แต่ละประเทศจะดำเนินการเพื่อรักษาสถานะจุดหมายปลายทางการลงทุนในระยะยาว**

ภาพที่ 3

กระบวนการจัดเก็บ GMT

Source: OECD (2023), Krungsri Research

ช่องทางการส่งผ่านผลกระทบของอัตราภาษีขั้นต่ำทั่วโลก

ภาษีขั้นต่ำทั่วโลกสามารถส่งผลกระทบต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศผ่านหลายช่องทาง โดยแต่ละประเทศในอาเซียนได้รับผลกระทบต่างกันขึ้นอยู่กับปัจจัยเชิงโครงสร้าง นโยบายภาษี และจุดแข็งทางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ

ช่องทางการส่งผ่านผลกระทบ

ตามงานศึกษาของการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา (UN Conference on Trade and Development: UNCTAD) (2022) ภาษีขั้นต่ำทั่วโลก (Global Minimum Tax: GMT) สามารถส่งผลกระทบต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI) ผ่าน 4 ช่องทางหลัก ได้แก่

1. **ตำแหน่งที่ตั้งของการลงทุน** (Investment Location) เนื่องจากภาษีเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดตำแหน่งที่ตั้งของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ โดยบรรษัทข้ามชาติ (Multinational Enterprises: MNEs) มักเลือกลงทุนในประเทศที่มีอัตราภาษีต่ำกว่าเพื่อเพิ่มผลตอบแทนสุทธิ ดังนั้น การกำหนดอัตราภาษีขั้นต่ำในอัตราเดียวกันทั่วโลก อาจลดความได้เปรียบของบางประเทศที่เคยใช้อัตราภาษีต่ำเป็นเครื่องมือดึงดูดการลงทุน

2. **ขนาดของการลงทุน** (Investment Scale) ภาษีที่สูงขึ้นมีอิทธิพลต่อขนาดของการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรของธุรกิจ เนื่องจากภาษีที่สูงเป็นต้นทุนการลงทุนที่เพิ่มขึ้น และบริษัทต้องทำกำไรที่ได้จากการลงทุนเพิ่มขึ้นเพื่อให้ได้ผลตอบแทนหลังหักภาษีตามที่นักลงทุนต้องการขั้นต่ำ ดังนั้น หาก MNEs ลงทุนในประเทศที่ภาษีต่ำ ก็จะสามารถคาดหวังผลตอบแทนหลังหักภาษีที่สูงกว่าการลงทุนในประเทศที่ภาษีสูงได้

3. **การโยกย้ายกำไร** (Profit Shifting) MNEs สามารถใช้โครงสร้างทางภาษีเพื่อย้ายกำไรไปยังประเทศที่มีอัตราภาษีต่ำกว่าเพื่อลดภาระภาษี อย่างไรก็ตาม มาตรการ GMT มีเป้าหมายเพื่อจำกัดการโยกย้ายกำไร ซึ่งอาจส่งผลให้บางบริษัทต้องเสียภาษีเพิ่มขึ้น และอาจส่งผลต่อการลงทุนในบางประเทศ

4. **การแข่งขันด้านภาษี** (Tax Competition) มาตรการ GMT มีเป้าหมายเพื่อลดการแข่งขันด้านภาษีระหว่างประเทศ ซึ่งที่ผ่านมา หลายประเทศใช้อัตราภาษีที่ต่ำเพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการดึงดูด FDI ดังนั้น ประเทศที่ใช้มาตรการทางภาษีเพื่อจูงใจนักลงทุน เช่น ใช้อัตราภาษีเฉพาะในเขตเศรษฐกิจพิเศษของประเทศนั้นๆ หรือให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเฉพาะกลุ่ม อาจได้รับผลกระทบจากมาตรการนี้

ผลกระทบของอัตราภาษีขั้นต่ำทั่วโลก (Global Minimum Tax) ต่อประเทศในอาเซียน

การบังคับใช้ GMT ที่ 15% มีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อประเทศในอาเซียนที่ใช้มาตรการภาษีเป็นเครื่องมือดึงดูด FDI โดยผลกระทบของแต่ละประเทศจะแตกต่างกันไปตามระดับอัตราภาษีที่แท้จริง (Effective Tax Rate: ETR) อย่างไรก็ดี เนื่องจากการคำนวณ ETR มีความซับซ้อนสูง งานศึกษาฉบับนี้จึงใช้อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล หลังการลดหย่อนภาษีในอัตราสูงสุด (Corporate Income Tax after Applying the Highest Reduction Rate) แทนการคำนวณ ETR[2/] ดังปรากฏตามตารางที่ 1

2/ การคำนวณ ETR มีความซับซ้อนสูง เนื่องจากอัตราภาษีที่แท้จริงนั้น แตกต่างกันไปตามอุตสาหกรรมและประเภทของมาตรการลดหย่อนภาษี ซึ่งมีความหลากหลายในแต่ละประเทศ การใช้อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลหลังการลดหย่อนช่วยให้สามารถประเมินภาระภาษีที่แท้จริงของบรรษัทข้ามชาติที่เข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายของแต่ละประเทศได้ แม้ว่าจะไม่ได้สะท้อนต้นทุนภาษีที่แท้จริงทั้งหมด แต่ก็ให้ภาพรวมที่เพียงพอสำหรับการวิเคราะห์แนวโน้มและผลกระทบด้านภาษีต่อการตัดสินใจลงทุนได้

ตารางที่ 1

อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลมาตรฐานและภาษีเงินได้นิติบุคคลหลังจากใช้มาตรการลดภาษีในอัตราสูงสุด

ประเทศ	อัตราภาษีนิติบุคคลมาตรฐาน	ภาษีเงินได้นิติบุคคล หลังจากใช้มาตรการลดภาษีในอัตราสูงสุด[3/]
สิงคโปร์	17%	5%
เวียดนาม	20%	5-10%
มาเลเซีย	24%	0%
ไทย	20%	5%
อินโดนีเซีย	22%	0%

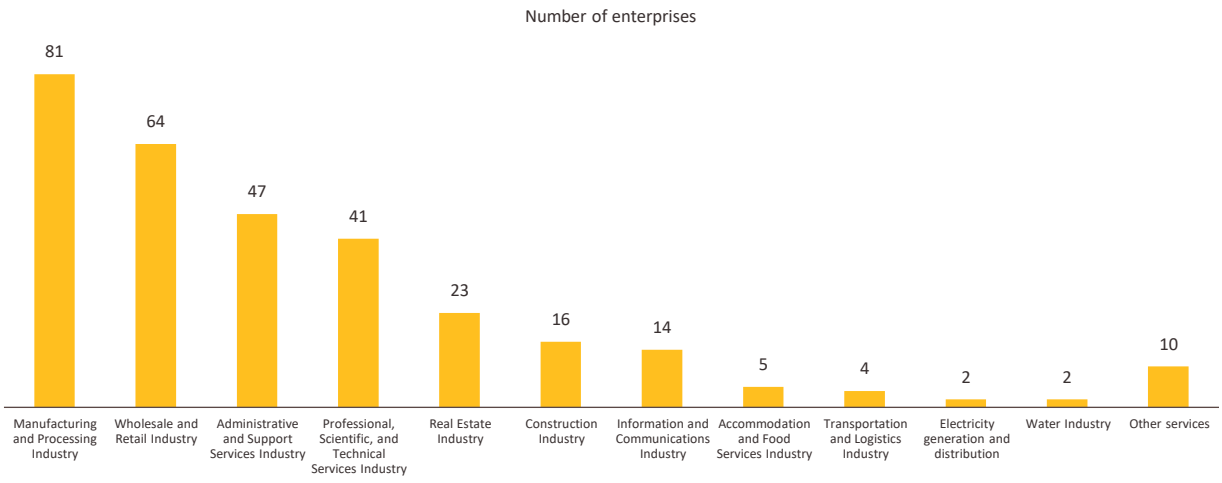
Source: PwC (2025), UOB และ L.Q. Hoi et al. (2024)

เวียดนาม

เวียดนามเป็นหนึ่งในประเทศที่ได้รับผลกระทบจาก GMT เนื่องจากที่ผ่านมาเวียดนามใช้มาตรการจูงใจทางภาษีเพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติ **ปัจจุบันบริษัทต่างชาติที่ได้รับผลกระทบจาก GMT ส่วนใหญ่อยู่ในภาคอุตสาหกรรมการผลิตถึง 81 บริษัท และรองลงมาให้ภาคค้าส่งและค้าปลีกถึง 64 บริษัท** (ภาพที่ 4) โดยอัตราภาษีเฉลี่ยของบริษัทเหล่านี้อยู่ที่ 6.4% ซึ่งต่ำกว่าอัตรา GMT ที่ 15% ดังนั้น การบังคับใช้ GMT อาจทำให้ต้นทุนของบริษัทเหล่านี้เพิ่มขึ้น และส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในอุตสาหกรรมเหล่านี้ได้

ภาพที่ 4

จำนวนบริษัทในเวียดนามที่ได้รับผลกระทบจาก GMT

Note: Statistics and classification of 122 enterprises affected by GMT.
Source: Compilation by the author group from Report of Ministry of Finance (2023).

Source: L.Q. Hoi et al. (2024)

3/ อ้างอิงจาก L.Q. Hoi et al. (2024)

● ไทย

ประเทศไทยพึ่งพาสิทธิประโยชน์ทางภาษี ผ่านมาตรการส่งเสริมการลงทุนของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน หรือ BOI เพื่อดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ โดยเฉพาะในอุตสาหกรรม S-Curve เช่น **อิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์และเทคโนโลยีขั้นสูง** ทำให้บริษัทเหล่านี้มี ETR ต่ำกว่า 15% ดังนั้นการบังคับใช้ GMT อาจทำให้แรงจูงใจในการขยายการลงทุนในไทยลดลงหากไทยไม่เร่งพัฒนาจุดแข็งที่มีเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน ไม่ว่าจะเป็นทักษะของแรงงาน หรือห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมการผลิตที่แข็งแกร่ง โดยเฉพาะอุตสาหกรรมยานยนต์

● อินโดนีเซีย

อินโดนีเซียเป็นอีกประเทศที่ใช้มาตรการลดหย่อนภาษีเพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน**กลุ่มอุตสาหกรรมปลายน้ำ อุตสาหกรรมยานยนต์และอุตสาหกรรมการผลิตที่เน้นการใช้แรงงาน** แม้ว่าการบังคับใช้ GMT อาจลดความได้เปรียบของมาตรการลดหย่อนภาษี แต่จุดเด่นในประเทศ เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ อาทิ นิกเกิล ตลอดจนตลาดภายในประเทศที่มีขนาดใหญ่ ส่งผลให้อินโดนีเซียยังเป็นจุดหมายปลายทางที่น่าสนใจสำหรับนักลงทุน

● มาเลเซีย

มาเลเซียเป็นอีกหนึ่งประเทศที่ได้รับผลกระทบจาก GMT เนื่องจากมีการใช้มาตรการลดหย่อนภาษีเพื่อดึงดูด FDI โดยเฉพาะใน**กลุ่มอิเล็กทรอนิกส์และเซมิคอนดักเตอร์ ซึ่งปัจจุบันบางบริษัทมี ETR ต่ำกว่า 15%** อย่างไรก็ตาม มาเลเซียอาจประสบปัญหาการย้ายฐานการผลิตออกนอกประเทศที่น้อยกว่าประเทศอื่นๆ เนื่องจากมาเลเซียมีโครงสร้างพื้นฐานที่พัฒนาแล้ว แรงงานทักษะสูง และระบบนิเวศของอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์ที่แข็งแกร่ง

● สิงคโปร์

สิงคโปร์เป็นศูนย์กลางทางการเงินและเทคโนโลยีของภูมิภาคมาช้านาน และมีอัตราภาษีที่เอื้อต่อการลงทุนจากต่างชาติในอุตสาหกรรมเหล่านั้น แม้การบังคับใช้ GMT อาจทำให้ต้นทุนภาษีของบริษัทเหล่านี้เพิ่มขึ้น แต่ผลกระทบที่เกิดขึ้นอาจอยู่ในวงจำกัด ด้วยเหตุผลสำคัญคือสิงคโปร์มีจุดแข็งเชิงโครงสร้างที่โดดเด่น ได้แก่ การเป็นศูนย์กลางทางการเงินระดับโลก มีโครงสร้างพื้นฐานที่พัฒนาแล้วพร้อมระบบโลจิสติกส์ที่เชื่อมโยงกับตลาดโลก มีแรงงานทักษะสูงและระบบนิเวศทางนวัตกรรมที่พร้อม รวมถึงกฎระเบียบและนโยบายที่มีเสถียรภาพ ปัจจัยดังกล่าวนี้จะช่วยสร้างความมั่นใจให้กับนักลงทุนในระยะต่อไปได้

ทั้งนี้ จะเห็นว่าผลกระทบของ GMT ต่อ FDI ที่มายังประเทศต่างๆ ในอาเซียนมีความแตกต่างกัน ประเทศที่พึ่งพาสิทธิประโยชน์ทางภาษีเป็นเครื่องมือหลักในการดึงดูด FDI อาจได้รับผลกระทบมากกว่าประเทศอื่น ขณะที่บางประเทศที่มีปัจจัยเชิงโครงสร้างที่แข็งแกร่งและจุดเด่นภายในประเทศอื่นๆ อาจช่วยลดผลกระทบจาก GMT ได้ **นอกจากนี้ สิทธิประโยชน์ทางภาษีอื่นๆ ที่สอดคล้องกับเงื่อนไขของ OECD การส่งเสริมโครงสร้างพื้นฐาน หรือมาตรการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับภาษี คาดว่าจะช่วยรักษาความสามารถในการดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติได้**

แนวทางลดผลกระทบของประเทศในอาเซียน

การบังคับใช้ภาษีขั้นต่ำทั่วโลก (GMT) กระตุ้นให้ประเทศต่าง ๆ ต้องปรับกลยุทธ์ด้านภาษีและการลงทุน ประเทศในอาเซียนที่เริ่มใช้ GMT แล้วจึงต้องออกแบบสิทธิประโยชน์รูปแบบใหม่เพื่อรักษาสถานะฐานการลงทุนเช่นกัน

การบังคับใช้อัตราภาษีขั้นต่ำทั่วโลก (Global Minimum Tax: GMT) จะลดประสิทธิภาพของสิทธิประโยชน์ทางภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนในรูปแบบดั้งเดิมลงมาก โดยเฉพาะสิทธิประโยชน์ที่ทำให้อัตราภาษีที่แท้จริง (Effective Tax Rate: ETR) อยู่ในระดับต่ำกว่า 15% อาจไม่เป็นประโยชน์ต่อนักลงทุนรายใหญ่อีกต่อไป เนื่องจากบรรษัทข้ามชาติ (Multinational Enterprises: MNEs) จะต้องจ่ายภาษีส่วนเพิ่ม (Top-up tax) เพื่อให้อัตราภาษีถึงระดับ 15% ดังนั้น เพื่อรักษาความสามารถในการดึงดูดการลงทุนพร้อมกับรักษาฐานภาษีในประเทศตนเอง แต่ละประเทศจึงจำเป็นต้องประเมินสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่มีอยู่และออกแบบสิทธิประโยชน์รูปแบบใหม่ให้เข้ากับเงื่อนไขของ GMT

OECD เสนอแนะว่าสิทธิประโยชน์ทางภาษีควรเป็นรูปแบบที่ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในส่วนทุนและแรงงาน อย่างสิทธิประโยชน์ทางภาษีรูปแบบที่อิงกับค่าใช้จ่าย (Expenditure-based Incentives)[4/] มากกว่ารูปแบบที่อิงกับรายได้ (Income-based Tax Incentives)[5/] เพื่อกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่แท้จริง นอกจากนี้ ประเทศต่างๆ อาจพิจารณาปรับใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีที่มีเพดานหรือเกณฑ์ขั้นต่ำ หรือสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่มุ่งเป้าเฉพาะรายได้บางประเภท เนื่องจากจะไม่กระทบต่อภาษีเงินได้นิติบุคคลมากเกินไป หรือสามารถกล่าวได้ว่าจะช่วยให้บริษัทสามารถรักษา ETR ในระดับสูงไว้ได้ นอกจากนี้ ธนาคารโลกได้สรุปแนวทางการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องกับเงื่อนไขของ GMT ดังนี้

ตารางที่ 2

รูปแบบสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องกับ GMT

ไม่สอดคล้องกับ GMT	อาจสอดคล้อง ขึ้นอยู่กับเงื่อนไข	สอดคล้องกับ GMT
• การยกเว้นภาษี • อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นศูนย์ • ETR ต่ำกว่า 15% โดยไม่มีการเก็บภาษีส่วนเพิ่มในประเทศ • เขตปลอดภาษี	• สิทธิประโยชน์ทางภาษีอัตราพิเศษ (เช่น สำหรับทรัพย์สินทางปัญญา สิทธิบัตร) • การให้เครดิตภาษีที่สามารถขอคืนได้ (QRTC)[6/] • เงินอุดหนุน (ถือเป็นเงินได้ที่อาจต้องนำไปคำนวณเป็นรายได้ภายใต้ IIR)	• สิทธิประโยชน์ทางภาษีที่มอบให้กับบริษัทในประเทศ • อัตราภาษีพิเศษสูงกว่า 15% สำหรับธุรกิจสตาร์ทอัพ • การนำผลขาดทุนสุทธิยกมาหักเป็นรายจ่ายได้ไม่จำกัด • การคิดค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินในอัตราเร่ง

Source: World Bank (2022)

4/ เช่น การให้เครดิตภาษีที่สามารถขอคืนได้ การหักรายจ่ายการทำวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม การคิดค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินในอัตราเร่ง เป็นต้น

5/ เช่น การยกเว้นภาษี การลดหย่อนภาษี เป็นต้น

6/ การให้เครดิตภาษีเป็นการคืนเงินภาษีในรูปแบบของเงินสดหรือสิ่งที่เทียบเท่า หากบริษัทสามารถปฏิบัติได้ตามเงื่อนไขที่รัฐบาลของประเทศผู้จัดเก็บภาษีกำหนด โดยแบ่งเป็น การให้เครดิตภาษีคืนที่เข้าเงื่อนไข (Qualified Refundable Tax Credit: QRTC) ซึ่งจะถูกนับเป็นรายได้ภายใต้ GMT ในขณะที่การให้เครดิตภาษีคืนที่ไม่เข้าเงื่อนไข (Non-Qualified Refundable Tax Credit) ซึ่งจะถูกนับเป็นการลดภาระภาษีโดยตรง ที่จะทำให้ ETR ต่ำกว่า 15% และส่งผลให้บริษัทต้องเสียภาษีส่วนเพิ่ม (Top-up Tax) เพื่อลบล้างการให้เครดิตภาษีนั้นแทน

ประเทศในอาเซียนที่ได้เริ่มนำ GMT มาใช้แล้วต่างเริ่มออกแบบสิทธิประโยชน์อื่นๆ เพื่อบรรเทาผลกระทบจาก GMT เช่นกัน โดยสามารถสรุปได้ ดังนี้

ตารางที่ 3

สิทธิประโยชน์เพื่อบรรเทาผลกระทบจาก GMT

ประเทศ	สิทธิประโยชน์เพื่อรองรับจากเก็บภาษีรูปแบบใหม่ GMT
เวียดนาม (ดำเนินการแล้ว)	**กองทุนสนับสนุนการลงทุน** (Investment Support Fund) จากงบประมาณของรัฐที่ได้จากการเก็บภาษีส่วนเพิ่ม เพื่อรักษาความสามารถในการดึงดูดการลงทุนในอุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูง โดยกองทุนจะให้เงินอุดหนุนสำหรับการลงทุนแรกเริ่มและการลงทุนในการพัฒนากำลังคน สินทรัพย์ถาวร กระบวนการผลิต และโครงสร้างพื้นฐาน แก่บริษัทที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงหรือผลิตสินค้าเทคโนโลยีขั้นสูง รวมไปถึงศูนย์วิจัยและพัฒนา การสนับสนุนค่าใช้จ่ายบางรายการสูงสุดถึง 50%
ไทย (กำลังพิจารณา)	1) **การลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตรา 50%** ของอัตราปกติ แทนการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยจะให้ระยะเวลานานขึ้น 2 เท่า แต่ไม่เกิน 10 ปี เพื่อให้การคำนวณ ETR ของบริษัทในแต่ละปีใกล้เคียง 15% 2) **เงินสนับสนุนจากกองทุนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน** สำหรับผู้ประกอบการขนาดใหญ่ในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายลงทุนหรือค่าใช้จ่ายอื่นตามที่กำหนด เช่น ค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี การพัฒนาบุคลากร การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพหรือเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เป็นต้น 3) **มาตรการอื่น ๆ** ได้แก่ **การให้เครดิตภาษีคืนที่เข้าเงื่อนไข** (Qualified Refundable Tax Credit: QRTC)
อินโดนีเซีย	**มาตรการที่ดำเนินการแล้ว** **การขยายระยะเวลาการยกเว้นภาษี** (Tax Holiday) อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล 0% เป็นระยะเวลาสูงสุด 20 ปี สำหรับการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย เช่น โลหะต้นน้ำ โรงกลั่นน้ำมันและก๊าซ เคมีภัณฑ์ เป็นต้น **จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม** 2568 **มาตรการที่กำลังพิจารณา** สิทธิประโยชน์ที่ไม่ใช่ทางภาษี (Non-Fiscal Incentives) เช่น **การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ การเร่งกระบวนการอนุญาตต่าง ๆ** เป็นต้น
มาเลเซีย (กำลังพิจารณา)	1) **กรอบสิทธิประโยชน์ส่งเสริมการลงทุนฉบับใหม่** (New Investment Incentive Framework) ที่จะเน้นสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีมูลค่าสูง ทั้งนี้ ยังอยู่ระหว่างการพัฒนากรอบและคาดว่าจะเริ่มใช้ในไตรมาสที่ 3 ปี 2568 สิทธิประโยชน์สำหรับ MNEs ภายใต้กรอบฯ นี้คาดว่าจะประกอบด้วย การหักค่าใช้จ่าย การหักลดหย่อนภาษีสำหรับการลงทุนร่วมกับบริษัทท้องถิ่น การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ รวมถึงสิทธิประโยชน์ทางภาษีพิเศษสำหรับการลงทุนในรัฐที่มีการพัฒนาน้อยกว่า 2) **มาตรการอื่น ๆ** ได้แก่ **การปรับปรุงสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่มีอยู่ในปัจจุบัน การพัฒนาสิทธิประโยชน์ที่ไม่ใช่ภาษี การให้** QRTC
สิงคโปร์ (ดำเนินการแล้ว)	1) **การให้เครดิตภาษีคืนสำหรับการลงทุน** (Refundable Investment Credit: RIC) สูงสุด 50% ของค่าใช้จ่ายที่กำหนดตามขนาดของการลงทุนและการจ้างงาน เครดิตภาษีสามารถใช้ชดเชยภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีส่วนเพิ่มภายในประเทศ ภาษีส่วนเพิ่มข้ามชาติ หรือขอคืนเป็นเงินสดสำหรับส่วนที่ไม่ได้นำไปชดเชย โดยมุ่งเน้นส่งเสริมการลงทุนในกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีมูลค่าสูง เช่น การขยายกำลังการผลิต การวิจัยและพัฒนา บริการดิจิตัล การลดการปล่อยคาร์บอน เป็นต้น 2) **อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลพิเศษระดับใหม่ที่** 15% **ระยะเวลาสูงสุด** 40 **ปี สำหรับ** MNEs **ที่เข้าเงื่อนไขสิทธิประโยชน์ส่งเสริมการพัฒนาและขยายกิจการ** (Development and Expansion Incentive) ที่มุ่งเน้นขยายการวิจัยและพัฒนา การผลิตขั้นสูง และโครงการด้านความยั่งยืน นอกจากนี้ ยังมีสิทธิประโยชน์อื่นที่ให้อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลพิเศษอัตรา 5-10% ได้แก่ โครงการส่งเสริมการพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญา สิทธิประโยชน์ทางภาษีสนับสนุนการลงทุนสีเขียว โครงการผู้ค้าโลก (Enhanced Global Trader Program)[7/] โดยบริษัทที่เข้าเงื่อนไขจะได้รับเงินอุดหนุนสำหรับค่าใช้จ่ายอื่นตามที่กำหนดสำหรับแต่ละสิทธิประโยชน์อีกด้วย

Source: Vietnam Briefing (2025), BOI (2025), MOF Indonesia (2025), PwC (2024), Ministry of Trade and Industry Singapore, ASEAN Briefing (2025), FI Group (2024), Krungsri Research

7/ สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่บริษัทที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เช่น บล็อกเชน (Blockchain) หรือมีมาตรฐานสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล (ESG) สำหรับรายได้จากกิจกรรมการค้าระหว่างประเทศ

แม้ว่าจะเป็นช่วงเริ่มต้นของการนำ GMT มาใช้ ประเทศสมาชิกอาเซียนต่างตื่นตัวในการออกแบบสิทธิประโยชน์ที่สอดคล้องกับเงื่อนไขของ GMT และบริบทของประเทศ เพื่อบรรเทาผลกระทบจากการใช้ GMT และรักษาความสามารถในการดึงดูดการลงทุนในระยะยาว ประเทศต่างๆ คงไม่เพียงเพิ่มสิทธิประโยชน์เพื่อจูงใจการลงทุนจาก MNEs เพิ่มเติม แต่ยังมีแผนที่จะ**ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานและระบบนิเวศการลงทุนเพื่อเตรียมความพร้อมที่จะรองรับโอกาสจากการไหลเข้าของการลงทุนต่างชาติในอนาคต**

มุมมองวิจัยกรุงศรี

การบังคับใช้อัตราภาษีขั้นต่ำทั่วโลก หรือ Global Minimum Tax (GMT) ในอัตรา 15% จะเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ของการแข่งขันด้านภาษีและกลยุทธ์ส่งเสริมการลงทุนในอาเซียนอย่างมีนัยสำคัญ แม้ว่าการลดอัตราภาษีที่แท้จริง (Effective Tax Rate) จะช่วยส่งเสริมการลงทุน แต่การแข่งขันระหว่างประเทศผ่านการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีมากเกินไปกลับเปิดช่องให้บรรษัทข้ามชาติ (Multinational Enterprises) สามารถโยกย้ายกำไรระหว่างประเทศได้ง่ายขึ้น ซึ่งนำไปสู่ "การแข่งขันลดภาษีจนถึงระดับต่ำสุด" (Race to the Bottom)

เมื่อมีการบังคับใช้ GMT นโยบายจูงใจด้านภาษีต่างๆ อาทิ การยกเว้นภาษี (Tax Holiday) การลดหย่อนภาษี (Tax Allowance) และมาตรการ Super-Deduction จะสูญเสียประสิทธิภาพในการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ประเทศสมาชิกอาเซียนจึงต้องทบทวนโครงสร้างสิทธิประโยชน์ทางภาษี และปรับกลยุทธ์การส่งเสริมการลงทุน เพื่อรักษาขีดความสามารถในการแข่งขัน

อย่างไรก็ตาม สิทธิประโยชน์ทางภาษีไม่ใช่ปัจจัยหลักปัจจัยเดียวในการตัดสินใจลงทุน หากแต่ประเทศที่มีปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่แข็งแกร่ง เช่น โครงสร้างพื้นฐานที่ดี แรงงานที่มีทักษะ และกฎหมายที่มีเสถียรภาพและการบังคับใช้ที่เที่ยงธรรม จะยังคงดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติได้[8/] ที่สำคัญเมื่อกฎเกณฑ์การแข่งขันมีความเป็นธรรมมากขึ้นจะทำให้ประเทศที่ปรับตัวได้เร็วที่สุดเป็นผู้ได้เปรียบ นั่นหมายความว่า ประเทศที่สามารถปรับปรุงปัจจัยพื้นฐานต่างๆ และสร้างความได้เปรียบเชิงโครงสร้างก่อน จะสามารถดึงดูดการลงทุนและเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันในระยะยาวได้ ในขณะที่ประเทศที่ยังคงพึ่งพาสิทธิประโยชน์ทางภาษีโดยไม่ปรับตัวหรือปรับตัวช้า อาจเผชิญกับการลดลงของการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ

โดยสรุป การบังคับใช้ GMT สร้างทั้งโอกาสและความท้าทาย ให้กับประเทศในอาเซียน นโยบายนี้ช่วยลดการโยกย้ายกำไรข้ามประเทศและสร้างระบบภาษีที่เป็นธรรมขึ้น ความสามารถในการแข่งขันจึงจะไม่ได้อยู่ที่สิทธิประโยชน์ทางภาษีอีกต่อไป ประเทศที่สามารถลงทุนเชิงกลยุทธ์ในโครงสร้างพื้นฐาน ทรัพยากรมนุษย์ และระบบกฎหมายก่อนประเทศอื่นๆ น่าจะเป็นผู้ที่ครองความได้เปรียบจากการคว้าโอกาสด้านการลงทุนในยุคหลัง GMT

8/ Lim, E.-G. (2001), Ta, Van Loi, et al. (2021), L.Q. Hoi et al. (2024) และ UNCTAD (2022)

แหล่งอ้างอิง

ANTARA. (2025, January 15). *Govt prepares incentives to offset global minimum tax*. Retrieved from Antara news: https://en.antaranews.com/news/341562/govt-prepares-incentives-to-offset-global-minimum-tax

Djankov, S. (2021, July 23). *How a global minimum tax would deter profit shifting and one way it would not.* Retrieved from PIIE: https://www.piie.com/research/piie-charts/how-global-minimum-tax-would-deter-profit-shifting-and-one-way-it-would-not

EY Global. (2024, February 22). *Singapore Budget 2024 - Introduction of Refundable Investment Credit and additional concessionary tax rate tier on vario*. Retrieved from https://www.ey.com/en_gl/technical/tax-alerts/singapore-budget-2024---introduction-of-refundable-investment-cr

FI Group Singapore. (2024, December 11). *Refundable Investment Credit (RIC): New Tax Scheme to foster investment in Singapore*. Retrieved from https://sg.fi-group.com/refundable-investment-credit-ric-new-tax-scheme-to-foster-investment-in-singapore/#:~:text=The%20RIC%20is%20a%20tax,quality%20investment%20in%20strategic%20sectors.

Hanh, V. N. (2025, January 24). *Vietnam's Investment Support Fund for High-Tech Enterprises under Decree 182*. Retrieved from Vietnam Briefing: https://www.vietnam-briefing.com/news/vietnams-investment-support-fund-for-high-tech-enterprises-under-decree-182-eligibility-and-application-process.html/

Le, Q., Nguyen, T., Nguyen, X., Phung, T., Tran, T., Trinh, T., & Hoang, T. (2024). The impact of the Global Minimum Tax on Vietnam's foreign direct. *Asia and the Global Economy, 4*(2). doi:https://doi.org/10.1016/j.aglobe.2024.100090.

Lim, E.-G. (2001, November). *Determinants of, and the Relation Between, Foreign Direct Investment and Growth: A Summary of the Recent Literature.* International Monetary Fund.

Malaysian Investment Development Authority. (2024, December 20). *New investment incentive framework: A leap towards high income economy*. Retrieved from MIDA: https://www.mida.gov.my/mida-news/new-investment-incentive-framework-a-leap-towards-high-income-economy/#:~:text=The%20New%20Investment%20Incentive%20Framework,AI)%20within%20the%20digital%20economy.

Medina, A. (2025, January 1). *What Multinationals Should Know About Singapore's 15% Tax Rate*. Retrieved from ASEAN Briefing: https://www.aseanbriefing.com/news/what-multinationals-should-know-about-singapores-15-tax-rate/

OECD. (2021). *Tax Challenges Arising from Digitalisation of the Economy – Global Anti-Base Erosion Model Rules (Pillar Two): Inclusive Framework on BEPS.* doi:https://doi.org/10.1787/782bac33-en

OECD. (2023). *Minimum Tax Implementation Handbook (Pillar Two)*. Retrieved from https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/topics/policy-sub-issues/global-minimum-tax/minimum-tax-implementation-handbook-pillar-two.pdf

Pegas, C. (2021, September 30). *Ethics Review: Global Minimum Corporate Tax*. Retrieved from Seven Pillars Institute for Global Finance and Ethics: https://www.sevenpillarsinstitute.org/ethics-review-global-minimum-corporate-tax/

Pwc. (2025). *Pillar Two Country Tracker*. Retrieved from https://www.pwc.com/gx/en/services/tax/pillar-two-readiness/country-tracker.html

PwC Malaysia. (2024, December 13). *New Investment Incentive Framework*. Retrieved from https://taxsummaries.pwc.com/malaysia/corporate/significant-developments

Reuters. (2024, October 4). *Indonesia seeks to soften impact of global minimum corporate tax*. Retrieved from https://www.reuters.com/markets/asia/indonesia-seeks-soften-impact-global-mininum-corporate-tax-2024-10-04/

Revenue Department. (2024, December 27). *Emergency Decree on Top-up Tax, B.E. 2567 (2024) Officially Promulgated in the Royal Gazette*. Retrieved from https://www.rd.go.th/fileadmin/user_upload/news/2567eng/englishnews_6_2025.pdf

See, S. (2024, 11 November). *Singapore expands eligibility, adds higher BEPS 2.0-compliant tax rate for corporate incentive scheme*. Retrieved from Businesstimes: https://www.businesstimes.com.sg/singapore/singapore-expands-eligibility-adds-higher-beps-2-0-compliant-tax-rate-corporate-incentive-scheme

Ta, V., Do, A., Phan, T., Nguyen, Q., Nguyen, T., Le, T., & Nguyen, T. (2021). *Factors Affecting FDI Intentions of Investors: Empirical Evidence from Provincial-Level Data in Vietnam*.

UOB, *Quick Guide to Investing in Vietnam,* Retrieved from https://www.uobgroup.com/asean-insights/guide-investing-vietnam.page

Voskamp, B., Klaassen, A., & Cobo, V. S. (2024, June 19). *Singapore proposes domestic implementation of Pillar Two and the Refundable Investment Credit*. Retrieved from DLA Piper: https://www.dlapiper.com/en/insights/publications/2024/06/singapore-proposes-domestic-implementation-of-pillar-two-and-the-refundable-investment-credit

World Bank. (2022). *The Global Minimum Tax: from agreement to implementation.* Retrieved from https://documents1.worldbank.org/curated/en/099500009232217975/pdf/P169976034c92506a0a1190bc5e3a05e3ed.pdf

คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน. (2023, May 16). *ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ที่ ๑/๒๕๖๖ เรื่อง มาตรการส่งเสริมการลงทุนเพื่อบรรเทาผลกระทบจากแนวทางการจัดเก็บภาษีรูปแบบใหม่*. Retrieved from BOI: https://www.boi.go.th/upload/content/1_2566.pdf

ประชาชาติธุรกิจ. (2025, January 11). *ภาษี GMT เขย่า 1,000 บริษัท "คลัง-บีโอไอ" เร่งเคาะมาตรการเยียวยา*. Retrieved from https://www.prachachat.net/economy/news-1732171

วิจัยกรุงศรี

ดร.พิมพ์นารา หิรัญกสิ

ผู้บริหารสายงานวิจัยและหัวหน้าทีมวิจัยเศรษฐกิจ

ทีมวิจัยเศรษฐกิจ

สุจิต ชัยวิชญชาติ

ผู้บริหารทีมวิจัยเศรษฐกิจมหภาค

วนิชา ดิเรกอุดมศักดิ์

นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

จุไรลักษณ์ พลศรี

นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส (พยากรณ์ตัวเลขเศรษฐกิจ)

ทรรศิน กลิ่นถนอม

นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

กฤตพร ศิริใจชิงกุล

นักเศรษฐศาสตร์

ศุภสิน อิทธิพัทธ์วงศ์

นักเศรษฐศาสตร์

ทีมวิเคราะห์และพัฒนางานวิจัย

ดร.พิมพ์นารา หิรัญกสิ

รักษาการผู้บริหารทีมวิเคราะห์และพัฒนางานวิจัย

ณธัญอร รัตนาธรรมวัฒน์

นักวิจัยอาวุโส

นฤชยา สาตแฟง

นักวิจัย

ปริญญา มิ่งสกุล

นักวิจัย

ชณัฐฐา ธาระรส

นักวิจัย

ทีมบริหารระบบข้อมูลวิจัย

ธมณ เสริญสุขสกุล

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูล

เชิดศักดิ์ ศรีชัยตัน

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูล

วงศกร แก้วอุดทัง

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูล

ทีมวิจัยอุตสาหกรรม

ธเนศ มหัทธนาลัย

ผู้บริหารทีมวิจัยอุตสาหกรรม

พูลสุข นิลกิจศรานนท์

นักวิเคราะห์อาวุโส (Healthcare, Mobile Operators)

ปิยะนุช สถาพงศ์ภักดี

นักวิเคราะห์อาวุโส (Transport & Logistics)

เทียร เทียมศักดิ์

นักวิเคราะห์อาวุโส (Energy, Petrochemicals)

ชัยวัช โชวเจริญสุข

นักวิเคราะห์อาวุโส (Agriculture)

นรินทร์ ตันไพบูลย์

นักวิเคราะห์อาวุโส (Power Generation, Modern Trade, Chemicals, Medical Devices)

พุทธชาด ลุนคำ

นักวิเคราะห์อาวุโส (Construction Contractors, Construction Materials, Hotels, Industrial Estate)

พัชรา กลิ่นชวนชื่น

นักวิเคราะห์อาวุโส (Real Estate)

ประพันธ์ ลีน้อย

นักวิเคราะห์ (ESG)

ศุภวัฒน์ โชคสวัสดิ์ไพศาล

นักวิเคราะห์ (Automobile, Electronics & Electrical Appliances)

รพีภูมิ ลาภมาก

นักวิเคราะห์ (Agriculture, Food & Beverages)